

# Fichas de Sistematización



## Gestión de Riesgos



**AGENCIA VALENCIANA ANTIFRAUDE**  
AGENCIA DE PREVENCIÓN Y LUCHA CONTRA EL FRAUDE Y LA CORRUPCIÓN DE LA COMUNIDAD VALENCIANA



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	02
<b>Títol arxiu:</b>	PB-ES_2012_Magerit_v3_libro1_metodo_es_NIPO_630-12-171-8
<b>Títol document:</b>	MAGERIT – versió 3.0 – Metodología de Análisis y Gestión de Riesgos de los Sistemas de Información
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes d'anàlisi de riscos Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
<b>Data actualització fitxa:</b>	28/04/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

La Metodologia d'Anàlisi i Gestió de Riscos dels Sistemes d'Informació (Magerit) implementa el Procés de Gestió de Riscos dins d'un marc de treball, perquè els òrgans de govern prenguen decisions tenint en compte els riscos derivats de l'ús de tecnologies de la informació.

Seguretat és la capacitat de les xarxes o dels sistemes d'informació per a resistir, amb un de-acabat nivell de confiança, els accidents o accions il·lícites o malintencionades que comprometen la disponibilitat, autenticitat, integritat i confidencialitat de les dades emmagatzemades o transmeses i dels serveis que aquestes xarxes i sistemes ofereixen o fan accessibles.

La gestió de la seguretat d'un sistema d'informació és la gestió dels seus riscos i que l'anàlisi permet racionalitzar aquesta gestió.

##### II. Objectius de la metodologia

###### Directes:

1. Conscienciar als responsables de les organitzacions d'informació de l'existència de riscos i de la necessitat de gestionar-los
2. Oferir un mètode sistemàtic per a analitzar els riscos derivats de l'ús de tecnologies de la informació i comunicacions (TIC)
3. Ajudar a descobrir i planificar el tractament oportú per a mantindre els riscos sota control
4. Uniformitat en els informes:
  - Model de valor
  - Mapa de riscos
  - Declaració d'aplicabilitat
  - Avaluació de salvaguardes
  - Estat de risc
  - Informe d'insuficiències
  - Compliment de normativa

- Pla de seguretat

**Indirectos:**

5. Preparar a l'Organització per a processos d'avaluació, auditoria, certificació o acreditació, segons corresponga en cada cas

**III. Destinatari**

Administracions públiques, però aplicaria a qualsevol organització.

**IV. Metodologia de gestió de riscos**

El risc estimació del grau d'exposició al fet que una amenaça es materialitzi sobre un o més actius causant danys o perjudicis a l'Organització. Indica el que li podria passar als actius si no es protegiren adequadament. És important saber quines característiques són d'interès en cada actiu, així com saber en quina mesura aquestes característiques estan en perill, és a dir, **analitzar el sistema**. Davant això, l'organització ha de prendre decisions, a través el **tractament dels riscos**, que és el procés destinat a modificar el risc.

**Esquema metodològic**

1. Determinació del context (DAFO)
2. Identificació de riscos
3. Anàlisi de riscos
4. Avaluació dels riscos
5. Tractament dels riscos
6. Comunicació i consulta
7. Seguiment i revisió

Ens centrarem a les fases 3, 4 i 5:

**Fase 2 - Identificació de riscos:** S'ha de tindre valorant el cost de l'actiu o el cost de no tindre'l, es estimació del risc, per a establir la mesura de **salvag**

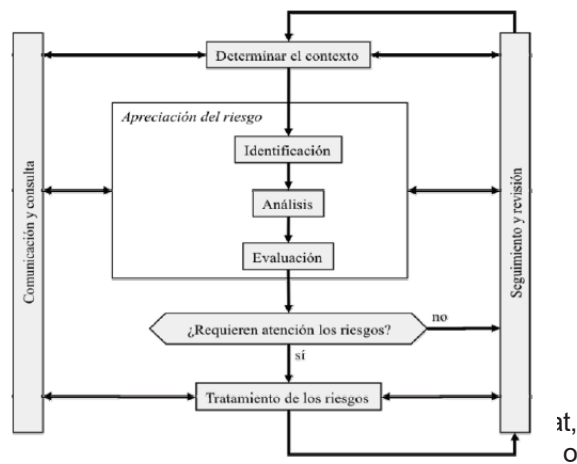


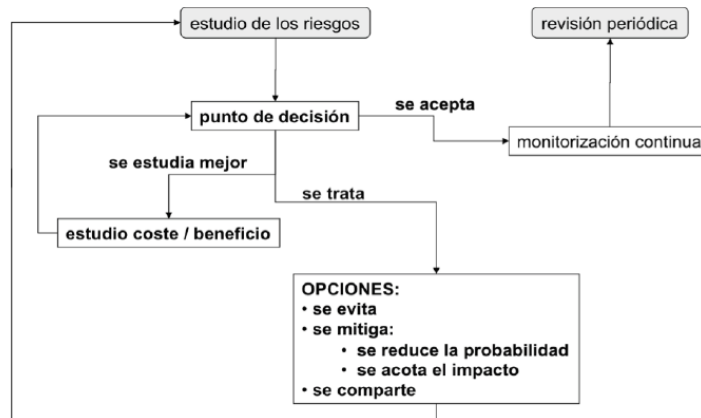
Ilustración 6. Proceso de gestión de riesgos (fuente: ISO 31000)

Actius	Amenaces	Conseqüència
Disponibilitat dels serveis	Interrupció del servei	Descens de la productivitat
Integritat de les dades	Manipulació de les dades	Possible incompliment de les funcions d'una organització
Confidencialitat	Fugides i filtracions d'informació, així com accessos no autoritzats	Falta de confiança / incompliment normatiu
Autenticitat	Manipulació de l'origen o el contingut de les dades	Suplantació d'identitats
Traçabilitat	Manca d'integritat als registres d'activitat	Pèrdua d'informació per a exigència de responsabilitats

**Fase 3- Anàlisi de riscos:** es recull el següent mètode:

MAR – Método de Análisis de Riesgos
MAR.1 – Caracterización de los activos
MAR.11 – Identificación de los activos
MAR.12 – Dependencias entre activos
MAR.13 – Valoración de los activos
MAR.2 – Caracterización de las amenazas
MAR.21 – Identificación de las amenazas
MAR.22 – Valoración de las amenazas
MAR.3 – Caracterización de las salvaguardas
MAR.31 – Identificación de las salvaguardas pertinentes
MAR.32 – Valoración de las salvaguardas
MAR.4 – Estimación del estado de riesgo
MAR.41 – Estimación del impacto
MAR.42 – Estimación del riesgo

**Fase 4 i 5– Evaluació i tractament de riscos:** es recull el següent mètode:



Il·lustració 11. Decisiones de tratamiento de los riesgos

Per una altra banda, en l'Esquema Nacional de Seguretat d'identifiquen certs rols que poden veure's involucrats en el procés de gestió de riscos. La Matriu RACI La matriu que s'exposa a continuació és orientativa i cada organisme haurà d'adequar-la a la seua organització particular. La matriu de l'assignació de responsabilitats (RACI per les inicials, en anglés, dels tipus de responsabilitat) s'utilitza generalment en la gestió de projectes per a relacionar activitats amb recursos (individus o equips de treball). D'aquesta manera s'aconsegueix assegurar que cadascuna de les tasques estiga assignada a un individu o a un òrgan col·legiat.

rol	descripció
<b>R</b> Responsable	Este rol realiza el trabajo y es responsable por su realización. Lo más habitual es que exista sólo un R, si existe más de uno, entonces el trabajo debería ser subdividido a un nivel más bajo, usando para ello las matrices RASCI. Es quien debe ejecutar las tareas.
<b>A</b> Accountable	Este rol se encarga de aprobar el trabajo finalizado y a partir de ese momento, se vuelve responsable por él. Sólo puede existir un A por cada tarea. Es quien debe asegurar que se ejecutan las tareas.
<b>C</b> Consulted	Este rol posee alguna información o capacidad necesaria para terminar el trabajo. Se le informa y se le consulta información (comunicación bidireccional).
<b>I</b> Informed	Este rol debe ser informado sobre el progreso y los resultados del trabajo. A diferencia del Consultado, la comunicación es unidireccional.

Tabla 5. Roles en procesos distribuidos

Tarea	Dirección	RINF O	RSER V	RSEG G	RSIS S	ASS S
niveles de seguridad requeridos por la información		A	I	R	C	
niveles de seguridad requeridos por el servicio		I	A	R	C	
análisis de riesgos		I	I	A/R	C	
declaración de aplicabilidad		I	I	A/R	C	
aceptación del riesgo residual	I	A	A	R	I	
implantación de las medidas de seguridad		I	I	C	A	R
					C	R
estado de seguridad del sistema	I	I	I	A	I	R
planes de mejora de la seguridad				A	C	
planes de concienciación y formación				A	C	
planes de continuidad				C	A	
seguridad en el ciclo de vida				C	A	

Tabla 6. Matriz RACI - Tareas relacionadas con la gestión de riesgos

Siendo

- Dirección – Alta Dirección, Órganos de Gobierno
- RINFO – Responsable de la Información
- RSERV – Responsable del Servicio
- RSEG – Responsable de la Seguridad
- RSIS – Responsable (operacional) del Sistema
- ASS – Administrador(es) de la Seguridad del Sistema



El projecte d'anàlisi de riscos es du a terme mitjançant les següents tasques:

PAR – Proyecto de Análisis de Riesgos
PAR.1 – Actividades preliminares
PAR.11 – Estudio de oportunidad
PAR.12 – Determinación del alcance del proyecto
PAR.13 – Planificación del proyecto
PAR.14 – Lanzamiento del proyecto
PAR.2 – Elaboración del análisis de riesgos
PAR.3 – Comunicación de resultados

## V. Pautes i/o recomanacions en matèria d'integritat pública

- Disposar d'un pla de seguretat de sistemes d'informació

PS – Plan de Seguridad
------------------------

- |   |
|---|
| PS.1 – Identificación de proyectos de seguridad |
| PS.2 – Plan de ejecución                        |
| PS.3 – Ejecución                                |

## VI. Eines d'integritat i bones pràctiques

- Pla de seguretat de sistemes d'informació
- MAGRIT: Metodologia d'Anàlisi i Gestió de Riscos dels Sistemes d'Informació

## VII. Altres d'interés

- Inclou un annex amb glossari de termes relatius al risc (Apèndix 1)
- Inclou, entre altres, referències a les normes ISO aplicables a la matèria (Apèndix 2)

- ISO 73  
ISO Guide 73:2009, "Risk management — Vocabulary".  
UNE-ISO Guia 73:2010, "Gestión del riesgo. Vocabulario".
- ISO 7498-2  
ISO 7498-2:1989, "Information processing systems — Open Systems Interconnection — Basic Reference Model — Part 2: Security Architecture".
- ISO 15408  
ISO/IEC 15408:2009, "Information technology — Security techniques — Evaluation criteria for IT security".
- ISO 15443-1  
ISO/IEC TR 15443-1:2005, "Information technology — Security techniques — A framework for IT security assurance — Part 1: Overview and framework".
- ISO 18043  
ISO/IEC 18043:2006, "Information technology — Security techniques — Selection, deployment and operations of intrusion detection systems".
- ISO 18045  
ISO/IEC 18045:2008, "Information technology — Security techniques — Methodology for IT security evaluation".
- ISO 27000  
ISO/IEC 27000:2009, "Information technology — Security techniques — Information security management systems — Overview and vocabulary".
- ISO 27001  
ISO/IEC 27001:2005, "Information technology — Security techniques — Information security management systems — Requirements"  
UNE-ISO/IEC 27001:2007, "Tecnología de la información. Técnicas de seguridad. Sistemas de Gestión de la Seguridad de la Información (SGSI). Requisitos"
- ISO 27002  
ISO/IEC 27002:2005, "Information technology — Security techniques — Code of practice for information security management".  
UNE-ISO/IEC 27002:2009, "Tecnología de la Información. Código de Buenas Prácticas de la Gestión de la Seguridad de la Información".
- ISO 27005  
ISO/IEC 27005:2011, "Information technology — Security techniques — Information security risk management".
- ISO 31000  
ISO 31000:2009, "Risk management — Principles and guidelines".  
UNE-ISO 31000:2010, "Gestión del riesgo. Principios y directrices".
- ISO 31010  
ISO/IEC 31010:2009, "Risk management — Risk assessment techniques".  
UNE-ISO/IEC 31010:2010, "Gestión del riesgo. Técnicas de apreciación del riesgo".
- ISO 38500  
ISO/IEC 38500:2008, "Corporate governance of information technology".



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	06
<b>Títol arxiu:</b>	PB-PY_2017_Administración riesgos corrupcion
<b>Títol document:</b>	Administración riesgos corrupcionGuía práctica. Administración de riesgos de corrupción. Proceso de gerenciamiento y toma de decisiones sobre actos de corrupción que podrían suceder, y sobre las consecuencias que existirían si estos sucedieran, y determinación de acción para prevenir o reducir el impacto de los mismos.
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes d'anàlisi de riscos Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
<b>Data actualització fitxa:</b>	28/04/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Procés de gestió, administració i presa de decisions sobre actes de corrupció que podrien succeir, i sobre les conseqüències que existirien si aquests succeïren, i determinació d'accions per a previndre o reduir l'impacte d'aquests.

##### II. Objectius

L'Administració dels Riscos de Corrupció implica establir una infraestructura i cultura apropiades, i aplicar un mètode lògic i sistemàtic, per a assegurar que qualsevol activitat, funció o procés genere el menor grau de pèrdues i danys vinculats a l'apropiació de béns públics per a finalitats indegudes.

Preten incorporar el risc de la corrupció dins del sistema de gestió de riscos implantats o a implantar en les administracions públiques, per a evitar les conseqüències de que la corrupció ocorregia:

- Pèrdua de reputació
- Pèrdua de la confiança pública
- Pèrdues financeres directes
- Desaprofitament o mal ús dels recursos
- Costos financers i de recursos associats a una investigació interna i/o externa
- Efectes adversos sobre els funcionaris i sobre la moral de l'organització, en general

##### III. Destinatari

Entitats del sector públic

##### IV. Metodologia de gestió de riscos

Des del punt de vista metodològic la gestió dels riscos de corrupció és bàsicament la mateixa que per a

altres tipus de risc (estratègics, gestió de processos, etc.), si bé es donen algunes diferències bàsiques, a tindre en compte:

- La corrupció és deliberada, no és incerta, accidental ni fortuïta
- Les entitats del sector públic generalment tenen menys opcions en la gestió dels seus riscos de corrupció que per a altres riscos. Per exemple, no poden evitar els riscos deixant de exercir algunes funcions bàsiques preceptives
- Resulta poc probable que les entitats del sector públic puguen compartir o transferir riscos de corrupció, ja que tenen la responsabilitat final de les funcions que desenvolupen, encara que les mateixes siguen subcontractades, gestionades a través d'una concessió o compartides amb una organització privada
- Algunes relacions comercials, com ara les associacions públic-privades, també poden portar més riscos de corrupció a una organització, com els conflictes d'interessos. Les entitats del sector públic han de gestionar no sols els seus propis riscos, sinó també els riscos associats amb els seus eventuals "socis".

### Esquema metodològic



**1. Establecer el contexto:** Establecer los contextos internos y externos a nivel estratégico, organizacional, cultural y social, entre otros factores, en los cuales tendrá lugar el desarrollo de los procesos institucionales y que podrían impactar en la gestión de los riesgos de corrupción.

**2. Identificar riesgos:** Identificar qué, por qué, dónde, cuándo y cómo los eventos de corrupción podrían afectar el logro de la misión y los objetivos de la organización.

**3. Analizar riesgos:** Evaluar los riesgos de corrupción en términos de consecuencia y probabilidad, real o potencial, en el contexto organizacional existente. Consecuencia y probabilidad se combinan para producir un nivel estimado de riesgo, que denominaremos Calificación del Riesgo.

**4. Evaluar riesgos:** Comparar los niveles estimados de riesgo de corrupción contra los criterios preestablecidos y considerar el balance entre beneficios potenciales y resultados adversos. Esto posibilita que se ordenen los riesgos de corrupción y se enfoquen los esfuerzos de acuerdo a las prioridades de gestión.

**5. Tratar riesgos:** Se deben desarrollar e implementar estrategias y planes de acción específicos, de costo-beneficio adecuado, para para prevenir o mitigar el impacto de los riesgos de corrupción significativos.

**6. Supervisar y revisar:** Monitorar periódicamente el desempeño del sistema de administración de riesgos de corrupción y procurar la detección de cambios que pudieran afectar la efectividad de los controles implementados.

**7. Comunicar y consultar:** Comunicar y consultar con las partes interesadas internas y externas, según resulte apropiado en cada etapa del proceso de administración de riesgos de corrupción, de manera que cada funcionario sea consciente de sus responsabilidades y de las consecuencias de sus actos.

**Ver metodología completa en el documento**

## V. Pautes i/o recomanacions en matèria de prevenció de la corrupció i de la integritat pública

- Si hi ha un compromís de les autoritats, i si els funcionaris i els recursos suficients s'assignen correctament, llavors l'aplicació del pla de prevenció de la corrupció serà un exercici "rendible".
- Es tracta, llavors, d'incorporar un enfocament de prevenció de la corrupció en les funcions, responsabilitats i processos existents, i d'establir prioritats per a qualsevol millora necessària en tota la institució.

## VI. Eines d'integritat i bones pràctiques



- Mesures de prevenció: Implantació metodologia de gestió de riscos contra la corrupció

## VII. Altres d'interés

- Inclou definicions de interés:

- **Soborno:** ofrecimiento de dinero u objetos de valor a una persona para conseguir un favor o un beneficio, especialmente si es injusto o ilegal, o para que no cumpla con una determinada obligación
- **Extorsión:** causar que una persona haga, tolere u omita alguna cosa contra su voluntad, con el propósito de obtener provecho ilícito para sí mismo o para un tercero
- **Conflicto de intereses:** situación en que los intereses privados de una persona o institución —como relaciones profesionales externas o activos financieros personales— interfieren o puede entenderse que interfieren con el cumplimiento de sus funciones
- **Peculado o Desvío de Recursos:** cuando un funcionario público se apropia, usa o permite el uso indebido de bienes del Estado o de empresas institucionales administradas, o en que tenga parte el Estado, ya sea para su propio provecho o de un tercero
- **Concusión:** cuando un funcionario público abusando de su cargo o de sus funciones, induce a que alguien dé o prometa para su propio beneficio o el de un tercero, ya sea dinero o cualquier otra utilidad indebida, o los solicite
- **Abuso de poder:** es una situación donde la autoridad o individuo que tiene poder sobre otros, debido a su posición, utiliza ese poder para su beneficio
- **Tráfico de influencias:** es una práctica ilegal, o al menos moralmente objetable, consistente en utilizar la influencia personal en ámbitos de gobierno o incluso empresariales, a través de conexiones con personas, y con el fin de obtener favores o tratamiento preferencial
- **Favoritismo:** trato de favor que se da a una persona en perjuicio de otras que también merecerían lo que obtiene aquella o lo merecerían más
- **Nepotismo:** trato de favor hacia familiares o amigos, a los que se otorgan cargos o empleos públicos por el mero hecho de serlo, sin tener en cuenta otros méritos
- **Uso de información reservada:** uso indebido de la información o de datos de carácter reservado que un funcionario público haya accedido en el ejercicio de su función con el fin de obtener un provecho económico para sí o para un tercero
- **Falsificación de documentos:** imitar, copiar o reproducir un escrito o cualquier cosa que sirva para comprobar algo, haciéndolo pasar por auténtico o verdadero
- **Colusión:** cuando dos empresas (o más) se ponen de acuerdo para "sacarle" más dinero al Estado por un producto o servicio, dañando las finanzas públicas





<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodològica
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	07
<b>Títol arxiu:</b>	PR-INT-CO_2017_Gestion riesgos corrupcion-Cooperacion internacional
<b>Títol document:</b>	Aproximación a la gestión de riesgos de corrupción en Colombia desde la perspectiva de la cooperación internacional
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de gestió de riscos Ferramentes d'integritat: plans de prevenció
<b>Data actualització fitxa:</b>	28/04/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

En aquest article es realitza una breu revisió sobre els Plans Anticorrupció i d'Atenció al Ciutadà (PAAC) per a donar algunes pinzellades sobre el que s'està fent a Colòmbia en matèria de gestió de riscos de corrupció, apuntant algunes forteses i desafiaments en termes de complementarietat i coherència amb altres estratègies de prevenció de la corrupció.

##### II. Objectius

"Anticorrupció i Transparència de la UE per a Colòmbia" (ACTUE Colòmbia) des del 2014, és un projecte que brinda suport tècnic i financer per a la implementació de la Política Pública Integral Anticorrupció (PPIA), així com per al disseny i posada en marxa d'eines dirigides a millorar la transparència i promoure la integritat de l'Estat enfront dels reptes als quals s'enfronta el país, com és la consolidació d'una pau estable i duradora.

Colòmbia ha desenvolupat un model d'identificació i avaluació de riscos institucionals (Model Estàndard de Control Intern), així com un procés específic de gestió de riscos de corrupció. Encara que aquests dos sistemes estan alineats, les eines utilitzades es conceben com a instruments aïllats, en termes de avaluació.

El tema de la gestió de riscos de corrupció ha sigut abordat en el suport a la implementació de la PPIA i en la revisió del contingut dels PAAC que és una eina de tipus preventiu per al control de la gestió pública en temes anticorrupció.

##### III. Destinatari

Comissions Regionals de Moralització (CRM) de Colòmbia, que són les instàncies territorials de la Comissió Nacional de Moralització, entitat que dirigeix la política nacional d'integritat/PPIA. La funció de les CRM és coordinar en el nivell territorial les accions dels òrgans de prevenció, investigació i sanció de la corrupció

##### IV. Metodologia de gestió de riscos

La gestió dels riscos de corrupció al Marc Integrat de Planeació i Gestió amb l'elaboració d'unes estratègies per a la construcció del (PAAC).

El Mapa de Riscos de Corrupció és una eina que permet identificar, a partir dels processos realitzats per les entitats públiques els riscos de corrupció detectats en elles. Aquestes eines són el resultat d'un procés de construcció participativa liderat per les oficines de planejament en les entitats públiques per a identificar riscos,

valorant els seus possibles impactes i probabilitat que ocorreguen, a la llum de les mesures de control existents en les entitats.



Fuente: Función Pública. (2015). Guía para la gestión del riesgo de corrupción

### Etapes de la gestió de riscos de corrupció:

- Identificació del risc:** A partir d'una anàlisi dels factors interns i externs de l'entitat es determinen les seues causes i possibles conseqüències (procés participatiu)
- Valoració del risc:** s'analitza la probabilitat que aquest risc es repetisca en un període donat, així com l'impacte a partir d'un qüestionari en el qual el grau d'impacte seria la suma de respostes afirmatives a aqueixes preguntes i es classifica en 3 nivells d'impacte: Moderat (1-5) ja que afecta parcialment l'entitat; major (6-10) perquè l'impacte té altes conseqüències en l'entitat; catastròfic (11-20) perquè l'impacte és desastrós.

De l'encreuament dels valors d'impacte i probabilitat s'estableixen quatre zones del risc que van de baixa a extrema. En aquesta etapa es revisen els controls existents en l'entitat i el seu estat, a fi de fer una nova valoració del risc en termes de probabilitat i impacte. Els controls poden ser manuals (autoritzacions via e-mail, signatures) o automàtics (programari). Al llarg de tot aquest procés hi ha accions de consulta i divulgació del Mapa de Riscos de Corrupció, per a establir que aquests estiguen correctament identificats, reunir experts i fomentar la gestió de riscos.

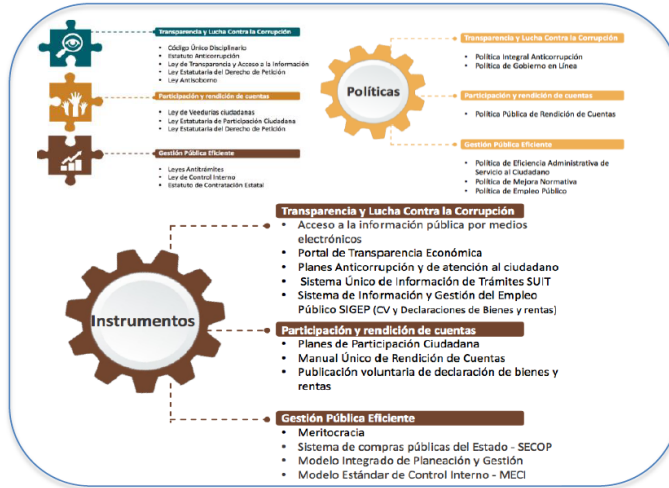
- Monitoratge i Revisió:** es realitzen ajustos a la matriu, es comprova l'efectivitat dels controls, és possible detectar canvis en el context, etc. Finalment, en l'etapa de Seguiment, que està a càrrec de les Oficines de Control Intern, s'ha de contrastar la informació del Mapa de Riscos amb els processos d'auditoria interna. Aquest seguiment es fa de manera quadrimestral i els resultats s'han de publicar en la pàgina web de l'entitat.

Mapa de Riesgos de Corrupción																	
Entidad:																	
Identificación del Riesgo				Valoración del Riesgo de Corrupción							Monitoreo y Revisión						
Proceso / Objetivo	Causa	Riesgo	Consecuencia	Análisis del riesgo			Valoración del riesgo				Fecha	Acciones	Responsable	Indicador			
				Riesgo inherente			Riesgo residual		Acciones asociadas al control								
				Probabilidad	Impacto	Zona del riesgo	Controles	Probabilidad	Impacto	Zona del riesgo					Período de Ejecución	Acciones	Registro

Fuente: Función Pública. (2015). Guía para la gestión del riesgo de corrupción

## V. Eines d'integrat i bones pràctiques

- **Marc Integrat de Planeació i Gestió**



Fuente: Departamento Administrativo de la Función Pública <http://www.funcionpublica.gov.co/>

- **Plans Anticorrupció i d'Atenció al Ciutadà (PAAC) que és una eina de tipus preventiu per al control de la gestió pública en temes anticorrupció.**



Fuente: Presidencia de la República, 2017



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	15
<b>Títol arxiu:</b>	15-PB-CO_2015_Mapade-riesgos-corrupcion
<b>Títol document:</b>	Mapa de riesgos contra la corrupció
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de gestió de riscos Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
<b>Data actualització fitxa:</b>	29/04/2020

#### Síntesis del document

##### 1. Objecte

Definir un mapa de riscos com a instrument de gestió que permeta a l'entitat identificar, analitzar i controlar els possibles fets generadors de corrupció.

##### 2. Objectius

Reduir el risc de corrupció, mitjançant la definició d'un Mapa de riscos de corrupció (MRC)

##### 3. Destinatari

No especificats. Qualsevol entitat

##### 4. Metodologia de gestió de riscos

- Política administració de risc de corrupció
  - Intenció de l'Alta Direcció de gestionar el risc
  - Alineada amb la planificació estratègica de l'entitat, per a garantir l'eficàcia de les accions plantejades enfront dels riscos de corrupció identificats
  - Se li annexaran els riscos de corrupció identificats, perquè a partir d'ací es realitze un monitoratge als controls establits per a aquests.
  - La Política d'Administració de Riscos es pot adoptar a través de manuals o guies.
- Definició de risc de corrupció: Acció o omissió + use del poder + desviació de la gestió del públic + el benefici privat.
- Construcció MRC
  - Construcció del risc de corrupció

- Proceso**
  - ✓ Estratégicos.
  - ✓ Misionales.
  - ✓ De apoyo.
  - ✓ De evaluación
- Objetivo**
  - ✓ Señalar el objeto del proceso /sub procesos
- Causa**
  - ✓ A partir de los factores internos y externos, se determinan los agentes generadores del riesgo
- Riesgo**
  - ✓ Identifique los riesgos de corrupción de manera clara y precisa.
- Consecuencias**
  - ✓ Efectos ocasionados por la ocurrencia de un riesgo que **afecta los objetivos o procesos** de la entidad.

- Context
  - Identificador de risc de la corrupció
  - Anàlisi (No controls)
  - Valoració (Sí control)
  - Tractament
- b. Construcció del mapa de riscos de la corrupció

Mapa de Riesgos de Corrupción														
Entidad: _____														
Identificación del riesgo				Valoración del Riesgo de Corrupción							Monitoreo y Revisión			
Proceso/Objetivo	Causa	Riesgo	Consecuencia	Análisis del riesgo		Valoración del riesgo					Fecha	Acciones	Responsable	Indicador
				Riesgo inherente	Riesgo Residual	Probabilidad	Impacto	Zona de riesgo	Periodo de aplicación	Acciones				
Probabilidad	Impacto	Zona del riesgo	Centrales	Probabilidad	Impacto	Zona de riesgo	Periodo de aplicación	Acciones	Registro	Fecha	Acciones	Responsable	Indicador	

Consulta/Divulgación


4. Consulta i divulgació
5. Monitoratge i revisió
6. Seguiment

**7. Pautes i/o recomanacions en matèria de prevenció de la corrupció i de la integritat pública**

- Elaboració d'un mapa de riscos de la corrupció

**8. Eines d'integritat i bones pràctiques**

- Mapa de riscos de la corrupció



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	16
<b>Títol arxiu:</b>	PB-EC_2017_Metodologia-Gestion-Riesgos
<b>Títol document:</b>	Metodología para la gestión integral de riesgos
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de gestió de riscos Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
<b>Data actualització fitxa:</b>	30/04/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Definir una metodologia per a la gestió integral del riscos

##### II. Objectius

- Definir les línies per a l'avaluació i tractament de riscos als quals estan exposades les diferents unitats del Ministeri de Finances.
- Especificar les accions necessàries per al monitoratge i control de riscos.

##### III. Destinataris

Ministeri de finances d'Equador

##### IV. Metodologia de gestió integral de riscos

###### 1. Directrius inicials:

- Enmarcat a un pla anual
- Compromís dels comandaments mitjans
- Conformació d'un equip de treball
- Capacitació en la metodologia

###### 2. Esquema metodològic

- Avaluació i tractament de riscos
  - Identificar riscos: Identificació = Esdeveniment + «Causaria» + Impacte
  - Avaluar i prioritzar riscos: Impacte – probabilitat del risc
  - Elaborar pla d'acció



Acciones	Descripción	Ejemplos
Evitar	Evita la amenaza del riesgo eliminando su causa, o seleccionando acciones alternativas.	No viajar en aviones para evitar el riesgo de accidentes
Prevenir	Atenúa la probabilidad de ocurrencia.	Generar alertas a los actores involucrados.
Transferir	Transfiere el riesgo a un tercero.	Comprar póliza de seguros
Contingencia	Reduce el impacto. Estas son acciones de un plan de "reserva".	Coordinar sesión extraordinaria

- **Monitoreig i control de riscos**
  - Detectar canvis a l'entorn
  - Gestionar pla acció
  - Identificar nous riscos
  - Tancar els riscos: Se dará por cerrado un riesgo cuando se cumpla alguna de las siguientes condiciones:
    - ha pasado la fecha estimada de ocurrencia
    - el evento ocurrió y se han realizado las acciones planeadas, o
    - el riesgo no representa ya una amenaza para la consecución del plan.
- **Directrius finals en la gestió de riscos**

Les unitats que identifiquen riscos que afecten el compliment dels seus objectius, processos i/o projectes sobre els quals no són responsables directes, podran definir accions de tipus:

  - **TRANSFERIR:** identificar aquest tipus d'acció per a destacar que la unitat no és responsable directa. En la columna acció s'haurà d'especificar la unitat a la qual es transfereix la gestió d'aquest risc; i
  - **CONTINGÈNCIA:** identificar les accions (pla B) que es realitzaran en cas que l'acció de transferència no llance els resultats esperats i es pose en perill el compliment d'objectius i la gestió pròpia de la unitat.

Per una altra banda, s'establiran les responsabilitats dels actors en el procés d'administració dels riscos, segons la següent matriu: Actor/Rol/Responsabilitats

***Veure la metodologia completa al document***

## V. Eines d'integritat i bones pràctiques

- Mesures de prevenció: Implantació metodologia de gestió de riscos

## VI. Altres d'interés

- Inclou definicions de interés al apart n.º2 del document
- Inclou un model de fitxa per a cada risc

<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematizació Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	17
<b>Títol arxiu:</b>	PR-INT_2018_ISO 37001. Sistemas de gestión antisobornos
<b>Títol document:</b>	ISO 37001. Sistemas de gestión antisobornos
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de gestió antisoborn Ferramentes d'integritat: continguts mínims pla antisoborn
<b>Data actualització fitxa:</b>	04/05/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

L'ISO 37001:2016 especifica els requisits i proporciona una guia per a establir, implementar, mantindre, revisar i millorar un sistema de gestió contra el soborn.

##### II. Objectius

Especificar les mesures que l'organització ha d'adoptar per a evitar pràctiques de soborn, ja siguen de tipus directe o indirecte, per part del seu personal o socis de negocis que actuen en benefici de l'organització o en relació amb les seues activitats.

##### III. Destinatari

Organitzacions del sector privat, públic i organitzacions sense ànim de lucre.

##### IV. Metodologia de gestió antisoborn

L'ISO 37001 especifica els requisits i proporciona una guia per a establir, implementar, mantindre







**V. Eines d'integritat i bones pràctiques**

- Pla de prevenció antisuborn

**VI. Altres d'interés**

<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	18
<b>Títol arxiu:</b>	PR-INT-ES_2019_Metodos-estadisticos-economicos-automaticos-deteccion-corrupcion
<b>Títol document:</b>	Aplicación de métodos estadísticos, económicos y de aprendizaje automático para la detección de la corrupción
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de detecció de contingències de corrupció Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
<b>Data actualització fitxa:</b>	04/05/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Després d'una primera definició de frau i corrupció, s'enumeren les principals característiques d'aquestes activitats i s'exposen les principals tècniques de detecció i anàlisi. Es diferencia entre les tècniques clàssiques i les tècniques més modernes d'aprenentatge automàtic, que s'estan implementant actualment. Finalment s'enuncia la Llei de Benford com a eina per a l'obtenció d'evidències d'un possible delictes, i es mostra amb un exemple pràctic la seua utilització.

##### II. Objectius

Avançar en la detecció del frau en el punt d'aplicació, utilitzant la tecnologia que identifica senyals d'alerta mitjançant anàlisi de veu, anàlisi de text i anàlisi del comportament pot ser una línia de treball futura. Determinar com formar al personal per a treballar amb les mètriques d'anàlisi del frau és una tasca en la qual ja hauríem d'estar treballant.

##### III. Destinatari

Entitats públiques i també privades

##### IV. Estructura

- Definició de frau i corrupció** (ens remetim al document «Definición corrupcion», on es detallen les definicions contingudes en aquest document)
- Característiques de frau i corrupció**  
Es fa referència a les dificultats de la detecció del frau i la corrupció:
  - El percentatge de frau és xicotet (distribució de la classe esbiaixada)
  - És necessari disposar de bases de dades correctament etiquetades,

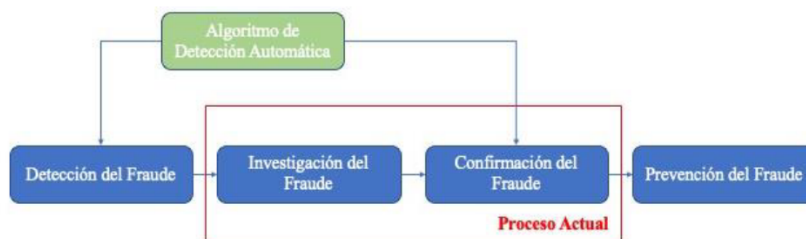
- Els defraudadors i els corruptes són innovadors i tenen una gran creativitat i capacitat d'adaptació. Alguns casos<sup>3</sup> tenen una preparació i una professionalitat que els fa difícilment detectables llevat que es realitze una investigació àmplia i coordinada que pot afectar diverses empreses o institucions
- Els fraus o la corrupció s'han de detectar per un expert o investigador. La investigació que s'ha de dur a terme tindrà un cost per a l'administració, l'empresa o la societat, que compten amb uns recursos limitats.

El frau i la corrupció no són fàcils de detectar i de provar, i no sols per l'escassetat de mitjans que hi ha en molts països per a lluitar contra aquesta xacra social sinó perquè el frau és un fenomen dinàmic. Conseqüentment, els sistemes de prevenció i detecció del frau i la corrupció hauran d'estar constantment monitorats, actualitzats i millorats perquè siguin efectius.

### 3. Tècniques per a la detecció del frau i la corrupció

La detecció del frau mitjançant l'ús d'un procés automàtic permet classificar de manera massiva operacions o subjectes i identificar casos d'alt risc. Les tècniques són moltes i variades pel que inicialment les identifica com a Algorisme de Detecció Automàtica, sense especificar cap metodologia.

El procés de detecció del frau o cicle del frau implica, d'acord amb Van Vlasselaer et al. (2017), veure Figura 1, principalment quatre activitats essencials:



(Fuente: Van Vlasselaer et al. (2017)).

Actualment, les eines estadístiques per a la detecció del frau es podrien dividir en dos grans grups:

#### a) Tècniques clàssiques o tradicionals:

- Llistats: Llistats de control d'usuaris
- Regles: Sistemes de regles definides per experts
- Detecció de comportaments anòmals:
- Anàlisi de relacions: Anàlisi

#### b) Tècniques d'aprenentatge automàtic (machine learning)

- Detecció de comportament inusual.
- Detecció de relacions inexplicables
- Detecció de les característiques generals del frau.

Tècniques més utilitzades en la mineria de dades per a la seua detecció:

- Regressió Logística, que s'utilitza principalment per a resoldre problemes de frau corporatiu i en l'assegurança d'automòbils.
- Xarxes Neuronals, l'aplicació de les quals es realitza per a la detecció del frau en targetes de crèdit i en l'assegurança d'automòbils.
- Xarxes Bayesianes, que es poden utilitzar per a tota mena de problemes de detecció del frau.
- Arbres de Decisió, que també solen ser utilitzats per a una àmplia resolució de problemes.
- Modernes tècniques de Random Forest i Extrem Gradient Boosting, que s'han implementat recentment en diversos treballs per a la detecció del blanqueig de capitals (e.g., Badal-Valero, et



al. (2018)

Jensen (1997) va detectar algunes febleses en la utilització del data mining per a la detecció del frau:

- Utilització inapropiada de la representació de les dades
- Demanda d'un conjunt inicial etiquetatge.
- Només són adequats per a conjunts molt grans amb molta informació i moltes variables.

c) Estabilitat dels models

- La volatilitat del comportament dels criminals
- El poder de detecció del model
- El nombre de casos semblants o similars confirmats disponibles en la base de dades
- La velocitat a la qual es confirmen els nous casos.
- L'esforç requerit per a re-entrenar el model

Els models tenen una vida limitada i serà necessari actualitzar-los constantment. Una vegada que els criminals coneixen que s'està aplicant un mètode per a detectar un tipus de frau, modifiquen el seu comportament per a evitar ser detectats. Si d'acord amb la normativa s'ha de monitorar tot ingrés bancari de més de 3.000 euros, immediatament les persones que no desitgen ser identificades o monitorades passaran a realitzar ingressos de menys d'aquesta quantitat.

**4. Llei de Benford**

Es recull una breu explicació d'aquesta.

**V. Pautes i/o recomanacions en matèria d'integritat pública**

- Disposar d'un sistema automàtic, a més del tradicional, complet i actualitzat de detecció del frau i la corrupció

**VI. Eines d'integritat i bones pràctiques**

- Sistema de detecció del frau i corrupció

**VII. Altres d'interés**

- Defineix el que els autors entenen per frau o corrupció



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizacio Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematitzacio Metodologica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	21
<b>Títol arxiu:</b>	PR-PT_2018-Avaluacio-riscos-corrupcio-plans-prevencio
<b>Títol document:</b>	Avaluació dels riscos de corrupció i plans de prevencio
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de detecció de riscos de corrupció Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
<b>Data actualització fitxa:</b>	07/05/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Anàlisi de les causes i factors de risc de la corrupció i la importància d'invertir en prevenció i en l'anàlisi de riscos de corrupció

##### II. Objectius

1. Determinar factors de riscos de la corrupció
2. Establir sistema d'avaluació de de riscos de corrupció
3. Establir plans de prevenció de la corrupció

##### III. Destinatari

Entitats del sector públic

##### IV. Estructura

###### 1. Enfocament del sistema d'integritat

- Problemes de governança
- Problemes d'integritat
- Conducta il·legal

###### 2. Corrupció i conductes il·licites relacionades: frau, tràfic d'influències, adquisició il·legal d'un bé, malversació, favoritisme, negocis privats, abús d'actius, abús d'informació privilegiada

###### 3. Causes corrupció

- **Congènites:** context social i un període històric determinats (Nivells de desenvolupament; processos de modernització; qualitat de les institucions; cultura ciutadana dominant; etc.)
- **Factors de risc** (expliquen més directament l'existència d'esestructures de corrupció)

###### 4. Necessitat d'invertir en prevenció de corrupció: pèrdua de reputació, pèrdua de confiança pública, pèrdues financeres directes i malbarament de recursos, efectes negatius sobre altres empleats i l'espirt de corps de l'organisme en general.

###### 5. Motius de la necessitat de avaluar riscos: millora de la rendició de comptes, millora la

transparència i millora la reputació, redueix els monopolis, redueixi la discrecionalitat, i redueix el comportament de recerca de guanys

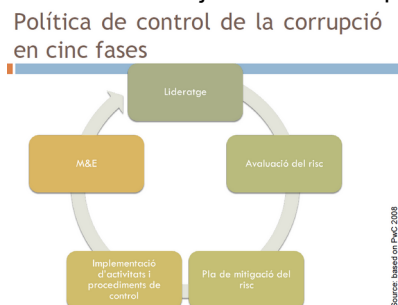
6. **Factors de riscos:** dimensions i classes: externa, interna e individual
7. **Identificació de àrees de risc**
8. **Avaluació de riscos**
9. **Anàlisi de la situació**
10. **Metodologia, fonts i anàlisi** *[Veure detall al document]*
11. **Implementació, revisió i supervisió**

## V. Pautes i/o recomanacions en matèria d'integritat pública

- Implantació d'un sistema d'avaluació de riscos de corrupció
- Implantació d'un pla de prevenció de la corrupció que incloga l'anàlisi de riscos

## VI. Eines d'integritat i bones pràctiques

1. Pla de prevenció de la corrupció:
  - Preparar un pla de mitigació del risc
  - Escollir indicadors que siguin rellevants per avaluar l'avenç en la mitigació del risc, accions adequades i complementàries
  - Els indicadors haurien de destacar les àrees de risc i ser sensibles als procediments vulnerables, a les estructures organitzatives i amb els grups
  - Determinar la probabilitat d'aparició i impacte de la corrupció, en un determinat procediment o activitat, és habitualment el punt més feble de les avaluacions de riscos
  - La majoria dels indicadors de risc tendeixen a basar-se en l'experiència, però són especulatius, per tant propensos a errors de judici i estereotips



## VII. Altres d'interés

- Pàg. 30-34 document fa referència a l'experiència portuguesa: "Plans de Prevenció de la Corrupció del *Consell de Prevenció de la Corrupció (CPC)*".



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizaci3n Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematizaci3n Metodologica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	Document núm. 60
<b>Títol arxiu:</b>	PB-AU_2018_Catalogo_riscos_Ccontas.odt
<b>Títol document:</b>	Catálogo de riesgos por áreas de actividad
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública
	Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes d'anàlisi de riscos
	Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
	Ferramentes d'integritat: codi ètic
<b>Data actualització de la fitxa:</b>	29/04/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

El catàleg té per finalitat recollir una relació dels riscos que d'acord amb l'experiència fiscalitzadora del Consello de Contas són recurrents en el sector públic autonòmic, així com de les mesures específiques que es proposen per a donar resposta a aquells.

##### II. Estructura

El document categoritza els riscos de corrupció ateses les següents àrees d'activitats:

GESTIÓ ECONOMIC I FINANCERA

GESTIÓ DE PERSONAL

SUBVENCIONS

CONTRACTACIÓ

FINANÇAMENT DELS PARTITS POLÍTICS

ORDENACIÓ URBANÍSTICA

##### III. Destinataris

El Consello de Contas se centra en els riscos que, segons la seua experiència fiscalitzadora, són recurrents en el

sector públic autònom de Galícia, sent aquestes entitats les destinatàries.

#### **IV. Principals dades per al diagnòstic de riscos**

L'enumeració recull possibles riscos comuns en la gestió de les entitats públiques que caldrà avaluar en funció de les circumstàncies i característiques de cada entitat per a verificar la seua possibilitat real.

#### **V. Pautes i/o recomanacions en matèria d'integritat pública**

El catàleg nua a cada risc identificat una o diverses mesures correctores, la posada en pràctica de les quals contribuirà a la integritat pública.

#### **VI. Eines d'integritat i bones pràctiques: mètodes d'anàlisi de riscos; contingut mínim de plans de prevenció i/o codis ètics.**

El catàleg s'elabora com a complement al document núm. 4 Metodologia per a l'administració de riscos i presta especial atenció a aquelles activitats que per la seua pròpia naturalesa són més susceptibles de donar lloc a riscos de gestió, inclosos riscos de corrupció, com la gestió de personal, concessió de subvencions públiques, la contractació o l'urbanisme.

L'enumeració de riscos que es realitza per a cadascuna d'aquestes matèries no té caràcter taxatiu; es tracta d'una relació orientadora perquè cada entitat analitze si els seus propis riscos encaixen amb els descrits en el catàleg i introduïska, en el seu cas, les modificacions que considere necessàries per a adaptar-lo al seu context.

El catàleg resultant d'aqueixa adaptació individualitzada ha de tindre com a objectius principals els següents: Identificar, dins de cada entitat, els riscos més recurrents als quals s'enfronta, prestant especial atenció als riscos de corrupció; Aprofundir en l'anàlisi d'aqueixos riscos per a obtindre el coneixement necessari que permetja adoptar mesures preventives que minimitzen la possibilitat que es produïsqen; Proposar mesures correctores que, en el cas de materialitzar-se el risc, contribuïsqen a reduir la gravetat de les seues conseqüències.

#### **VII.- Altres d'interès.**





<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizaci3n Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematitzaci3n Metodologica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodol3gica

### Síntesis metodol3gica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificaci3n del document

<b>Referència document:</b>	Document núm. 61
<b>Títol arxiu:</b>	PB-AU_2018_Estrategias_prevencion.odt
<b>Títol document:</b>	Estrategia en materia de prevenci3n de la corrupci3n.
<b>Font per a el.laboraci3n pr3pia de:</b>	Estratègia d'integritat p3blica Ferramentes d'integritat: diagn3stic i mètodes d'anàlisi de riscos Ferramentes d'integritat: continguts mìnims plans de prevenci3n
<b>Data actualitzaci3n de la fitxa:</b>	29/04/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

L'estratègia a seguir pel Consello de Contas passa per l'establiment en les entitats p3bliques d'una polític a d'integritat institucional (normes, processos i òrgans que previnguen les conductes inadequades), la identificaci3n de les activitats i riscos susceptibles d'actes de corrupció i l'adopció de mesures per a minimitzar-los i activitats de control per a la seua supervisi3n. L'objectiu és que tots aquests elements es plasmen en un programa o pla de prevenci3n de la corrupció.

##### II. Estructura

**I.-ELEMENTS CONCEPTUALS: CONCEPTE I APROXIMACI3N A les POSSIBLES CAUSES DE LA CORRUPCI3N NECESSITAT DE PREVINDRE LA CORRUPCI3N;EL CONCEPTE D'INTEGRITAT INSTITUCIONAL ;EL CONTROL INTERN COM A ELEMENT DE LA PREVENCI3N**

**II.-ELS PLANS DE PREVENCI3N COM A RESPOSTA INTEGRAL A la CORRUPCI3N: CARACTERÍSTIQUES GENERALS D'UN PLA DE PREVENCI3N DE LA CORRUPCI3N ;UTILITAT DELS PLANS DE PREVENCI3N DE LA CORRUPCI3N**

**III. EIXOS D'ACTUACI3N DEL MODEL DE PREVENCI3N DE LA CORRUPCI3N A GALÍCIA : NOTES DEFINITÒRIES DEL MODEL; EIXOS D'ACTUACI3N;LA IMPLEMENTACI3N DE SISTEMES DE PREVENCI3N I INTEGRITAT ;LA FUNCI3N D'ASSESSORAMENT;ACCIONS DE SENSIBILITZACI3N I CONSCIENCIACI3N**

##### III. Destinatari

El sector p3blic auton3mic de Galícia.

##### IV. Principals dades per al diagn3stic de riscos

Tal diagnòstic per cada entitat s'emmarca en l'Estratègia.

## **V. Pautes i/o recomanacions en matèria d'integritat pública**

## **VI. Eines d'integritat i bones pràctiques: mètodes d'anàlisi de riscos; contingut mínim de plans de prevenció i/o codis ètics.**

L'Estratègia en matèria de prevenció de la corrupció, que exposa les línies que han de guiar el treball de la Institució per al compliment de la seua missió, i que es concreten en els següents objectius generals: • Dotar a les entitats públiques de sistemes i programes de prevenció de la corrupció i integritat. • Promoure en la societat civil i, particularment, en l'àmbit empresarial la transparència i el comportament ètic en les seues relacions amb el sector públic. • Desenvolupar els traços de la funció de prevenció de la corrupció i connectar-la amb la tradicional funció de fiscalització.

Tres eixos d'actuació sintetitzen els treballs a dur a terme pel \*Consello de \*Contas: el de col·laborar en la implementació i revisió de sistemes de prevenció i integritat en les entitats públiques, identificant les activitats i riscos susceptibles d'actes de corrupció i adoptant mesures per a minimitzar-los; el d'assessorament institucional; i el de la sensibilització i conscienciació en el comportament ètic.

## **VII.- Altres d'interès: concepte de corrupció (\*págs 2 i 3) i integritat (\*pág 6)**

En definitiva, s'està davant d'un acte corrupte quan una persona que ostente un càrrec públic o complisca una funció determinada viole un deure propi d'aqueix càrrec o d'aqueixa funció amb l'expectativa d'obtindre un benefici indegut. Aquest benefici podrà ser econòmic, polític, social o de qualsevol altre tipus; de caràcter immediat o futur; directe o indirecte, és a dir, per a profit personal o d'un tercer. Algunes conductes corruptes estan tipificades com a delictes en el nostre Codi Penal; altres, constitueixen faltes administratives sancionables per via disciplinària; i coexisteixen, a més, suposats que sense violar cap normativa concreta són èticament reprovables i afecten els principis que han d'inspirar l'acció dels servidors públics en un Estat de dret. Aquests comportaments donen lloc al que la doctrina va anomenar captura de polítiques, que es produeix quan els interessos personals dirigeixen la definició de les polítiques públiques en benefici propi.

En el camp públic, la integritat s'identifica amb l'observança dels valors i principis de bona administració.

<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizaci3n Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematitzaci3n Metodologica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	Document núm. 65
<b>Títol arxiu:</b>	PB-AU_2018_Metodologia-administraci3n_riesgos_ccontas.odt
<b>Títol document:</b>	Metodología para la administraci3n de riesgos
<b>Font per a el.laboraci3n pr3pia de:</b>	Estratègia d'integritat pública
	Ferramentes d'integritat: diagn3stic i mètodes d'anàlisi de riscos
	Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
<b>Data actualitzaci3n de la fitxa:</b>	29/04/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Sota la denominaci3n "metodologia per a l'administraci3n de riscos" s'aborda en aquest document tècnic la descripci3n del procés d'identificaci3n, avaluaci3n i anàlisi de riscos, especialment els de corrupció, que constitueix el segon element d'aqueixa estratègia.

##### II. Estructura

###### OBJECTIUS/ENFOCAMENT I METODOLOGIA

###### DESCRIPCI3N DEL PROCEDIMENT D'ADMINISTRACI3N DE RISCOS

###### I. DEFINICI3N DEL CONTEXT

###### II. IDENTIFICACI3N I ANÀLISI DE RISCOS

###### III.AVALUACI3N DE RISCOS

###### IV.TRACTAMENT DEL RISC

###### ANNEX I. INSTRUMENTS DE SUPORT

###### TAULA 1. ESQUEMA DE LES ACTUACIONS A REALITZAR EN CADA FASE DEL PROCÉSINTRODUCCI3N

###### TAULA 2. DESCRIPCI3N DELS PROCESSOS

### **TAULA 3. PROCESSOS MÉS VULNERABLES COMUNS EN LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES**

### **TAULA 4. FACTORS I INDICADORS DE RISC**

### **TAULA 5. EINA PER A la VALORACIÓ DE RISCOS/ ANNEX II. GLOSSARI DE TERMES**

#### **III. Destinataris**

El sector públic autonòmic de Galícia.

#### **IV. Principals dades per al diagnòstic de riscos**

Amb caràcter general, entenem per administració de riscos el procés sistemàtic que han de realitzar les institucions per a avaluar els riscos als quals estan exposades en el desenvolupament de les seues activitats, mitjançant l'anàlisi dels diferents factors que poden provocar-los i amb la finalitat de definir les estratègies que permeten controlar-los. Es tracta en primer lloc d'identificar les àrees d'activitat de l'entitat i els riscos que afecten aquestes activitats, per a, a partir de l'avaluació d'aquells, elaborar mapes de riscos que recullen els aspectes als quals s'ha de prestar especial atenció, així com les mesures correctores a implantar.

#### **V. Pautes i/o recomanacions en matèria d'integritat pública**

La matriu de riscos mostra una escala de la gravetat dels riscos tenint en compte la probabilitat d'ocurrència i la gravetat de les possibles conseqüències.

#### **VI. Eines d'integritat i bones pràctiques: mètodes d'anàlisi de riscos; contingut mínim de plans de prevenció i/o codis ètics.**

El model d'avaluació de riscos que es proposa contempla un enfocament global i ampli que abaste la totalitat dels riscos de gestió, en els quals s'emmarquen, a més dels relacionats amb la corrupció i integritat, els de compliment normatiu en general, de bona administració i d'adequada presentació de la informació financera, i constitueix un instrument per a la gestió del risc com a ajuda a la planificació, al procés de presa de decisions i l'execució de les seues activitats. Constitueix, per tant, una eina perquè els centres gestors realitzen una descripció i valoració dels principals riscos de gestió, inclosos els de corrupció.

La metodologia segueix el marc general i les orientacions sobre la gestió de riscos del **model COSO**, dissenyat per a millorar la gestió pública i reduir l'abast del frau en les organitzacions.

També es pren com a referència la **norma ISO 31000:2009**, que estableix els principis bàsics de caràcter genèric sobre la gestió de riscos, aprovada amb l'objectiu d'ajudar les organitzacions de tota mena a administrar els riscos de gestió amb efectivitat.

#### **VII.- Altres d'interès: ANNEX II. GLOSSARI DE TERMES**

Control intern. Procés que té com a fi proporcionar un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius de la institució.

Seguretat raonable. Escenari en el qual la possibilitat que es materialitze el risc disminueix i la possibilitat d'aconseguir els objectius s'incrementa.

Incertesa. Falta de seguretat per a saber per endavant l'exacta probabilitat o impacte d'esdeveniments futurs.

Economia. Termes i condicions sota els quals s'adquireixen els recursos, en la quantitat i qualitat apropiada i al menor cost possible, per a realitzar una activitat determinada amb la qualitat requerida.

Eficàcia. Compliment dels objectius i metes establits en lloc, temps, qualitat i quantitat.

Eficiència. Assoliment dels objectius i metes programades amb la menor quantitat de recursos possible.

Esdeveniment. Situació o circumstància futura amb probabilitat d'ocurrència i potencial impacte negatiu en la consecució dels objectius d'una organització.

Risc. Incidència de la incertesa sobre la consecució dels objectius d'una organització.

Risc inherent. Aquell al qual està exposada una entitat en absència d'accions per a modificar la seua probabilitat o impacte.

Risc residual. Aquell que roman després que es desenvolupen les accions de resposta al risc.

Risc acceptable. Quantitat de riscos al fet que una entitat està preparada per a exposar-se abans que una reacció es jutge necessària.

Avaluació de riscos. Procés d'identificació i anàlisi dels riscos rellevants per a l'assoliment dels objectius de l'entitat i per a determinar una resposta apropiada.

Tolerància al risc. Variació relativa acceptable en la consecució dels objectius.

Factor de risc. Circumstància o situació interna i/o externa que augmenta la probabilitat que un risc es materialitze.

Impacte. Conseqüències negatives que es generarien en l'entitat en el cas de materialitzar-se el risc. ANEXO II. nario en el que la posibilidad de que se materialice el riesgo disminuye y la posibilidad de lograr los objetivos se incrementa.



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematizació Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	66
<b>Títol arxiu:</b>	PB-ES_2018_Metodologia-evaluacion-riesgos
<b>Títol document:</b>	Gestión de riesgos y oportunidades
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de gestió de riscos
<b>Data actualització fitxa:</b>	18/05/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Establir el procés a seguir en el SISTEMA INTEGRAT DE GESTIÓ DE LA QUALITAT DELS SERVEIS I UNITATS ADMINISTRATIVES DE LA UNIVERSITAT DE JAÉN (SIGC-SUA), per a la gestió de riscos i oportunitats, com a element integrat en el sistema de gestió i de processos i en les activitats de planificació.

Aquest procediment de suport del SIGC-SUA s'inclou en el marc de l'adaptació a la Norma ISO 9001: 2015 per a incorporar en l'enfocament a processos el pensament basat en riscos, reforçant la naturalesa preventiva i l'eficàcia del sistema de qualitat

Aquest procediment documentat estableix:

1. La metodologia que s'aplica per a la gestió dels riscos i oportunitats.
2. El procés per a realitzar la gestió de riscos i oportunitats.
3. El sistema de responsabilitats en la gestió de riscos i oportunitats.
4. La documentació i formats dels resultats de les activitats de la gestió de riscos i oportunitats, així com la seua inclusió en la documentació del SIGC-SUA.

##### II. Objectius

Les finalitats de la gestió dels riscos i oportunitats en incloure'ls en la planificació i processos del SIGC-SUA són:

1. Assegurar la consecució de resultats previstos del sistema de qualitat.
2. Augmentar els efectes desitjats.
3. Previndre o reduir els efectes no desitjats.
4. Aconseguir la millora. ntlol de riscos.

##### III. Destinatari

Universidad de Jaén

##### IV. Estructura

Portada.

Control de documentació.

Historial de modificacions.

1.- Objecte i camp d'aplicació.

2.- Referències.

3.- Antecedents i definicions.

4.- Desenvolupament.

4.1. Abast i finalitat.

4.2. Metodologia.

4.3. Responsabilitats.

4.4. Determinació del context intern i extern.

4.5. Identificació de les necessitats i expectatives de les parts interessades i la seua especificació en requisits de qualitat.

4.6. Gestió dels riscos i oportunitats.

4.6.1. Determinar criteris de riscos.

4.6.2. Identificació del risc.

4.6.3. Anàlisi del risc.

4.6.4. Tractament del risc.

4.6.5. Resultats de la gestió de riscos i oportunitats.

4.6.6. Avaluació de les accions.

5.- Annexos.

Formats.

## V. Metodologia anàlisis de riscos

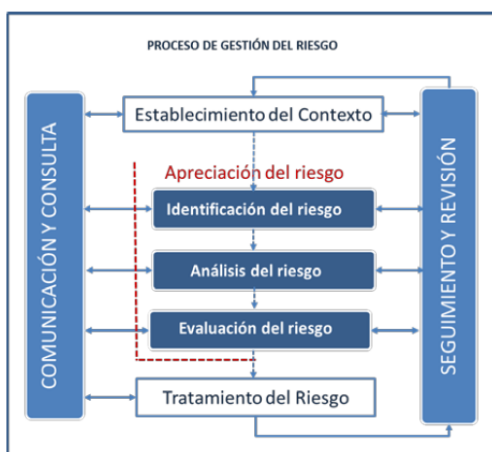
1. Determinació del context intern i extern.

2. Identificació de les necessitats i expectatives de les parts interessades i la seua especificació en requisits de qualitat.

3. Aplicar la gestió dels riscos i oportunitats

## VI. Eines d'integritat i bones pràctiques

- Mesures de prevenció: Implantació metodologia de gestió de riscos





## VII. Altres d'interés

- Inclou plantilles per a cada fase de la metodologia proposta [en el Annexe del document]
- Plantilla de responsables a establir en la planificació estratègica del sistemas

Actividad	Responsable
Elaboración del cuadro de análisis de contexto interno y externo por procesos, del cuadro necesidades y expectativas de las partes interesadas y requisitos de calidad, del cuadro de gestión de riesgos y oportunidades. Nivel procesos claves.	Equipo de Procesos / Responsables de Unidades
Elaboración, según proceda, del cuadro de análisis de contexto interno y externo por procesos, del cuadro necesidades y expectativas de las partes interesadas y requisitos de calidad, del cuadro de gestión de riesgos y oportunidades. Nivel procesos Estratégicos.	Responsable de Calidad / Coordinación Técnica del SIGC-SUA
Aprobación de la documentación a incluir en la documentación del proceso.	Responsable de Calidad / Gerente, según proceda.
Inclusión como anexo en la documentación del proceso.	Coordinación Técnica del SIGC-SUA
Realización de seguimiento y revisión. Nivel de proceso claves	Equipo de Procesos / Responsables de Unidades
Realización de seguimiento y revisión. Nivel procesos Estratégicos.	Responsable de Calidad / Coordinación Técnica del SIGC-SUA
Realización de seguimiento y revisión. Nivel SIGC-SUA.	Consejo de Dirección / comité de Calidad.





<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodològica
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	67
<b>Títol arxiu:</b>	PR-ES_Marsh_423_Guia Gestion del Riesgo red
<b>Títol document:</b>	Guía sobre gestión del riesgo Preparar al sector público para la gobernanza de riesgos: primeros pasos hacia un referencial ISO 31000
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de gestió de riscos Ferramentes d'integritat: continguts mínims plans de prevenció
<b>Data actualització fitxa:</b>	18/05/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Estudiar les grans línies de la norma internacional ISO 31000 a la llum de les seues experiències i bones pràctiques.

##### II. Objectius

No es tracta d'eliminar el risc, sinó de trobar el nivell correcte d'exposició. Les organitzacions i institucions més reeixides destaquen per ser capaces d'identificar i comprendre els seus riscos, i transferir-los i controlar-los quan és necessari. Sense assumir riscos no es pot evolucionar ni aconseguir objectius. Així, amb el nivell correcte de riscos, s'alliberen els recursos adequats permetent a l'organització prosperar.

La gestió de riscos ofereix l'oportunitat de millorar tots els aspectes de la gestió pública:

Estratègies i presa de decisions

- Activitats de servei públic
- Processos
- Funcions
- Grans projectes
- Reputació de l'organització
- Protecció de les persones i els béns

##### III. Destinatari

Entitats del sector públic

##### IV. Estructura

Pròleg 5

- Secció 1: Sumari
- Secció 2: Descripció general de la norma ISO 31000
- Secció 3: Principis
- Secció 4: Marc
- Secció 5: Processos
- Secció 6: 10 primers passos
- Secció 7: Conclusió
- Contactes
- Agraïments

Taula d'il·lustracions

- Figura 1 - Descripció general de la norma ISO 31000
- Figura 2 - Marco de la Unió Europea : cicle de gestió de crisi
- Figura 3 - Descripció general del marc de gestió de riscos d'ISO 31000
- Figura 4 - Descripció general dels processos de gestió de riscos d'ISO 31000
- Figura 5 - Exemple d'identificació de les causes d'un risc
- Figura 6 - Exemple d'identificació de les conseqüències d'un risc
- Figura 7 - Exemple de registre de riscos
- Figura 8 - Evaluación de riesgos : exemple del risc de contaminació d'un terreny
- Figura 9 - Exemple de mecanismes de tractament dels riscos

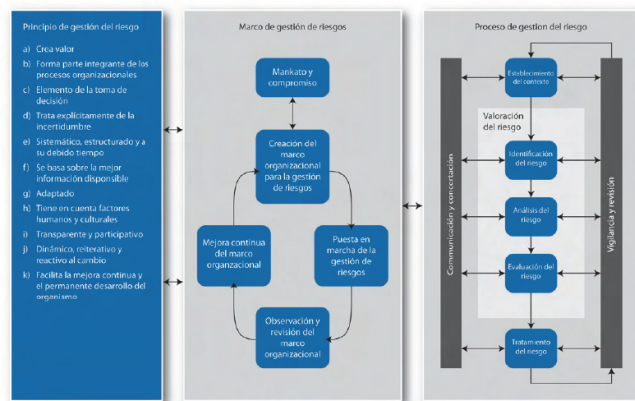
**V. Metodología análisis de riesgos ISO 31000**

Metodología ISO 31000 de puesta en marcha de una gestión de riesgos eficiente dentro de los organismos públicos: 11 principios, un marco de referencia y procesos concretos

Descripción general de la norma ISO 31000

En consecuencia, esta norma no tiene como objetivo uniformizar las prácticas. Para ser asimilada de forma eficaz, la norma ISO 31000, no certificable, deberá ser proyectada hacia un sector determinado, complementándola con buenas prácticas.

Figura 1 - Descripción general de la norma ISO 31000



© ISO 2009 - Todos los derechos reservados

**VI. Eines d'integritat i bones pràctiques**

- Mesures de prevenció: Implantació metodologia de gestió de riscos, adaptable a cada organització

**VII. Altres d'interés**

- La norma ISO 31000 ha de complementar-se amb bones pràctiques



**AGÈNCIA VALENCIANA ANTIFRAU**  
AGÈNCIA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA

C/ Navellos, 14. València - 962787450 - <https://www.antifraucv.es>  
Q4601431B - DIR3 I00001560

<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodològica
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematizació Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	68
<b>Títol arxiu:</b>	PB-EELL_Mapas de Riesgos de Corrupcion
<b>Títol document:</b>	Mapa-de Riesgos de Corrupción Ayuntamiento de Granada Meta (Colombia)
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Estratègia d'integritat pública Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de gestió de riscos
<b>Data actualització fitxa:</b>	19/05/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Recollir un mapa de riscos concret de corrupció, per al Municipi de Granada en Meta (Colòmbia)

##### II. Objectius

Elaboració d'un mapa de riscos concrets de corrupció per àrees del municipi

##### III. Destinataris

Municipi de Granada en Meta (Colòmbia)

##### IV. Estructura

Recull de forma concreta i específica els riscos de corrupció per les següents àrees del municipi:

1. Despatx de l'alcalde
2. Assessoria jurídica
3. Assessor de contractació - secretaries de despatx
4. Secretaria d'interior
5. Secretaria de \*planeación
6. Infraestructura
7. Secretaria interior funcionari TIC
8. Secretaria de protecció social i econòmica
9. Secretaria d'hisenda
10. Oficina de tresoreria
11. Pressupost
12. Secretaria de l'interior - oficina de magatzem
13. Secretaria d'hisenda - cobre coactiu
14. Secretaria d'educació, cultura, esport, recreació i turisme
15. Secretaria d'educació



## V. Metodologia - Mapa de riscos

Es defineix la present matriu de qualificació, avaluació i resposta al risc, per a aplicar-la a cada camp de cada risc inclòs en cada matèria:

Actualizada, según Cartilla de Administración Pública N. 07 - Guía de Administración del Riesgo.  
MATRIZ DE CALIFICACIÓN, EVALUACIÓN Y RESPUESTA A RIESGOS

Probabilidad	Impacto				
	Insignificante (1)	Menor (2)	Moderado (3)	Mayor (4)	Catastrófico (5)
E (Raro) 1	B	B	M	A	A
D (Improbable) 2	B	B	M	A	E
C (Posible) 3	B	M	A	E	E
B (Probable) 4	M	A	A	E	E
A (Casi Certeza) 5	A	A	E	E	E

B	ZONA DE RIESGO BAJA - ASUMIR EL RIESGO
M	ZONA DE RIESGO MODERADA - ASUMIR EL RIESGO, REDUCIR EL RIESGO
A	ZONA DE RIESGO ALTA REDUCIR EL RIESGO - EVITAR EL RIESGO - COMPARTIR O TRANSFERIR
E	ZONA DE RIESGO EXTREMA - EVITAR EL RIESGO - REDUCIR EL RIESGO - COMPARTIR O TRANSFERIR

Els camps complimentats per a cadascuna de les àrees abans esmentades son els següents:

1. Procés
2. Font del risc
3. Risc
4. Descripció
5. Valoració (P-I-C)
6. Avaluació
7. Causes
8. Controls (NE-Doc-APL-EFEC)
9. Tipus de control
10. Accions
11. Evidències de l'aplicació
12. Política
13. Responsables
14. Cronograma
15. Indicador

## VI. Eines d'integritat i bones pràctiques

- Mesures de prevenció: Mapa de riscos concret per àrees

## VII. Altres d'interés



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	85
<b>Títol arxiu:</b>	SP-EELL_2001_AytoGijon_Evaluacion-politicas-publicas
<b>Títol document:</b>	Evaluación y control de políticas públicas. Indicadores de gestión
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Ferramentes d'integritat: Continguts de plans de prevenció: Sistemes integrats d'informació i avaluació de polítiques públiques
<b>Data actualització fitxa:</b>	27/05/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Recollir les ponències i debats que van centrar l'atenció dels alumnes, professors, professionals i responsables polítics assistents al VII Seminari de Gestió Pública Local, dedicat a l'Avaluació i control de les polítiques públiques. Els indicadors de gestió.

##### II. Objectius

Disposar de procediments que permeten avaluar qualitativa i quantitativament la gestió pública realitzada

Establir mètodes que imiten els que regeixen en el món empresarial, important els seus objectius, tècniques i argots, i que, com en aquest, pretenen mesurar la productivitat, el rendiment dels recursos humans i financers, l'equilibri en l'equació cost-benefici, encara que aquests conceptes tinguen, com és obvi, significats i connotacions molt diferents quan van seguits del terme social.

##### III. Destinataris

Entitats locals

##### IV. Estructura

1. Pròleg
2. Presentació
3. L'avaluació de les polítiques públiques: aspectes metodològics i estudi de casos.
4. El programa OLGA, una experiència d'aprenentatge compartit entre municipis escandinaus i el de Barcelona
5. TALLER 1: Sistemes d'informació per a la gestió i la direcció
  - Els sistemes d'informació: realitat i perspectives
  - Control integrat de gestió. El sistema d'informació de l'Ajuntament de Gijón  
Aplicació pràctica del sistema d'informació de l'Ajuntament de Gijón
6. TALLER 2: Gestió pressupostària i indicadors de gestió

- Pressupost, programes i indicadors
- La gestió pressupostària: realitat i perspectives

7. Indicadors de gestió de serveis públics locals: una iniciativa des de Catalunya

8. Indicadors de gestió de serveis públics locals: el projecte SINIGAL (Universitat de Granada/ Cambra de Comptes d'Andalusia)

9. Pressupost i nova gestió pública

## V. Metodologia

### 1.- Metodologia d'avaluació de les polítiques públiques

Técnicas cuantitativas	Técnicas cualitativas
Deductivas	Inductivas
Orientadas a los resultados	Orientadas al proceso
Fiables y objetivas	Validas y subjetivas
Utilizan la tecnología como herramienta	Utilizan la percepción del evaluador
Las matemáticas como instrumento	La palabra como instrumento
Generalizables	No generalizables
Ofrecen una perspectiva desde fuera	Ofrecen una perspectiva desde dentro

Tabla 1: principales características de las técnicas cuantitativas y cualitativas. (Fuente: elaboración propia)

→ Grado de respuesta del organismo a las recomendaciones efectuadas a raíz de la evaluación previa o intermedia si existieran
→ Valoración de la gestión por acciones y por organismo gestor: <ul style="list-style-type: none"> <li>• División de tareas y competencias (existencia, o no, de conflictos)</li> <li>• Coordinación</li> <li>• Suficiencia de medios (financieros, materiales y humanos)</li> <li>• Difusión y publicidad del programa</li> <li>• Criterios para la selección de actuaciones</li> <li>• Sistema de seguimiento</li> </ul>
→ Valoración de la ejecución financiera
→ Valoración de las realizaciones (ejecución fiscal) y de los impactos (sobre el empleo, la renta, la población afectada, la calidad de vida, en definitiva, sobre los objetivos globales del programa)
→ Valoración de la eficacia y de la eficiencia
→ Efectos buscados, o no, de las acciones
→ Valoración de las sinergias que puedan derivarse de la aplicación de otros programas
→ Coherencia con otras políticas de la Unión Europea (políticas de competencia, de empleo, de medio ambiente, de igualdad de oportunidades...)
→ Valoración cualitativa que las distintas personas implicadas (gestores, directores de obra, beneficiarios...) tienen sobre el funcionamiento del programa
→ Determinación de los factores de éxito y de fracaso del programa
→ Propuestas de mejora y recomendaciones

2.- Metodologia sistema d'informació per a la gestió i la direcció (Ajuntament Girona). El model definit se sustenta en quatre eixos bàsics:

- Bases de dades corporatives, destacant la posada en marxa de la Base de dades Ciutat i Base de dades Etre i ros per a tota l'organització. Per al manteniment i depuració de tre i ros (persona física o jurídica que tinga o haja tingut relació amb l'organització) es va configurar una nova unitat amb dependència directa de la Coordinació General de Serveis.
- Integració de sistemes i processos per a facilitar la integritat de la informació i evitar redundàncies (en l'actualitat es troba en desenvolupament la integració del sistema corporatiu de gestió d'expedientscon el sistema d'informació comptable).
- Orientació de la informació al ciutadà.
- Orientació de la informació a la direcció.

## VI. Eines d'integritat i bones pràctiques

Implantació d'un sistema d'informació general integrat i interconnectat per a una millor planificació, per a la presa de decisions i l'avaluació de les polítiques públiques, mitjançant indicadors de gestió

## VII. Altres d'interés

Experiències:

- Ajuntament de Gijón
- Ajuntament de Barcelona
- Diputació de Barcelona
- Universitat de Granada/Cambra de comptes d'Andalusia



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodologia
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematizació Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	88
<b>Títol arxiu:</b>	PR-ES_XXXX_LA-EVALUACION-DE-RIESGOS-EN-SALUD
<b>Títol document:</b>	La evaluación de riesgos en la salud-Guía metodològica
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes de gestió de riscos
<b>Data actualització fitxa:</b>	20/05/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Elaborar una metodologia de l'avaluació de riscos en la salut, realitzant una anàlisi de les aplicacions pràctiques d'aquesta metodologia en relació amb riscos per exposició a químics

##### II. Objectius

Acostar als professionals de la salut ambiental eines que faciliten informar projectes/plans o programes on l'avaluació dels riscos per a la salut pública derivada de l'exposició potencial a substàncies químiques siga un element central.

##### III. Destinataris

Professionals de la salut ambiental

##### IV. Estructura

###### Part primera. La metodologia de l'avaluació del risc

**Capítol 1:** Introducció a l'avaluació de riscos: conceptes i plantejaments

**Capítol 2:** Identificació de perills-recopilació d'informació

**Capítol 3:** Avaluació de l'exposició

**Capítol 4:** Caracterització de la dosi-resposta

**Capítol 5:** Caracterització del risc

**Capítol 6:** La comunicació del risc en el context de la Salut ambiental

###### Part segona. Aplicacions pràctiques de la metodologia de l'avaluació del risc per a la salut ambiental

**Capítol 7:** Exercicis pràctics d'avaluació de riscos per a la salut

##### V. Metodologia - Avaluació de riscos en la salut per exposició a químics

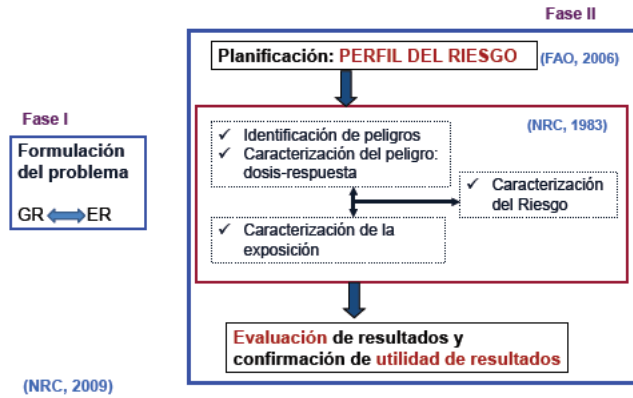
Metodològia centrada a l'àmbit de la salut per l'exposició a químics





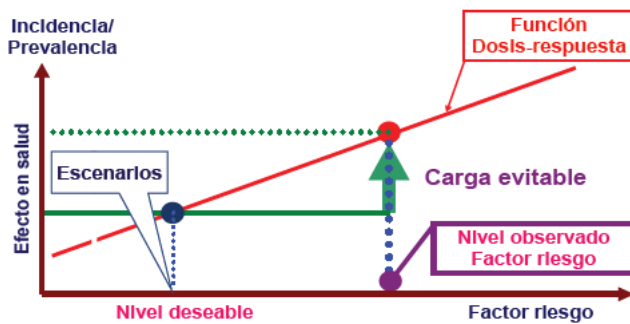
### Fases evaluación de riesgos

Figura 1.1. Fases y etapas del procedimiento de evaluación del riesgo, y su evolución en el tiempo desde 1983 a 2009



### Modelo epidemiológico de evaluación de riesgos en la salud

Figura 1.2. Esquema del modelo epidemiológico de evaluación de riesgos en salud



#### VI. Eines d'integritat i bones pràctiques

N/A

#### VII. Altres d'interés

N/A



<b>Servei/Unitat:</b>	Servei de prevenció Direcció de Prevenció, Formació i documentació
<b>Procediment:</b>	I0101-01-Sistematizació Metodològica
<b>Expedient:</b>	Exp 2020/I01_01/000001 I0101-01_Sistematització Metodològica_LE 05 OE 5.1 OO 5.1.1 A1- Pla estratègic 2019-2024

## Fitxa de síntesis metodològica

### Síntesis metodològica sobre eines de Prevenció de la corrupció

#### Identificació del document

<b>Referència document:</b>	90
<b>Títol arxiu:</b>	PR-INT_2002_RiskBreakdownStructure1
<b>Títol document:</b>	Use a risk breakdown structure (RBS) to understand your risk
<b>Font per a el.laboració pròpia de:</b>	Ferramentes d'integritat: diagnòstic i mètodes d'anàlisi de riscos
<b>Data actualització fitxa:</b>	01/06/2020

#### Síntesis del document

##### I. Objecte

Presentació d'una estructura de desglossament de riscos (RBS: Risk Breakdown Structure)

##### II. Objectius

El procés de gestió de riscos té com a objectiu identificar i avaluar els riscos per a permetre que els riscos s'entenguen clarament i es gestionen de manera efectiva. Si bé hi ha moltes tècniques utilitzades per a la identificació de riscos, aquestes tendeixen a produir una llista no estructurada de riscos que sovint no ajuda directament al gestor del projecte a saber on enfocar l'atenció de la gestió de riscos.

La metodologia RBS pretén superar aquest problema entenent l'estructuració dels riscos com a punt essencial per a garantir que es genere la informació necessària i l'enteniment dels riscos.

L'RBS és una poderosa ajuda per a la identificació de riscos, avaluació i informes; la capacitat d'acumular o el desglossament al nivell apropiat proporciona noves idees sobre la situació general exposició al risc en el projecte. Un llenguatge i terminologia comuna, facilita la presentació d'informes entre projectes i les lliçons apreses. L'RBS té el potencial de convertir-se en l'eina única més valuosa per a ajudar el gerent de projecte per a comprendre i gestionar els riscos per al seu projecte. L'enfocament descrit en aquest document mostra com usar l'RBS per a obtenir aquests beneficis

##### III. Destinatari

Sense destinatari específic.

##### IV. Metodologia de gestió de riscos

Estructura de desglossament de riscos (RBS: Risk Breakdown Structure)

- Descripció de la metodologia

En qualsevol situació on es generen i produeixen moltes dades, l'estructuració és una estratègia essencial per a garantir que es genere la informació necessària i enteniment. La demostració més òbvia del valor de l'estructuració dins de la gestió de projectes és la metodologia de l'estructura del desglossament del treball (WBS: Work Breakdown Structure).

Una millor solució al problema d'estructuració per a la gestió de riscos seria adoptar l'enfocament jeràrquic complet utilitzat en la WBS, amb la major quantitat de nivells necessaris per a

proporcionar la comprensió necessària de l'exposició al risc, per a permetre un maneig efectiu d'aquest. Tal estructura jeràrquica de les fonts de risc és el que es coneix com l'estructura de desglossament del risc (RBS).

Seguint el patró de la definició WBS anterior, l'RBS es defineix ací com "Una agrupació de riscos de projecte orientada a la font que organitza i defineix l'exposició total al risc del projecte. Cada nivell de risc descendent, representa una definició cada vegada més detallada de fonts de risc per al projecte.

El valor de la WBS radica en la seua capacitat de determinar i definir el treball a realitzar en el projecte; l'RBS pot ser una ajuda incalculable per a comprendre els riscos als quals s'haja d'enfrontar el projecte.

La WBS forma la base de molts aspectes del procés de gestió del projecte, mentre que l'RBS es pot utilitzar per a estructurar i guiar el procés de gestió de riscos. Es pot partir del nivell més alt de riscos i posteriorment fer subcategories i analitzar els riscos concrets, o al contrari, analitzar els riscos concrets i anar catalogant-los en els nivells més alts jeràrquicament. Aquest últim sistema evita duplicitats.

Posteriorment s'han d'identificar, així mateix, els majors nivells de concentració de riscos, realitzant una puntuació del risc, basat en la probabilitat i l'impacte (Projecte Institut de Gestió, 2000)

En conseqüència, categoritzar els riscos d'acord a la RBS proporciona una sèrie d'idees sobre l'avaluació de l'exposició al risc en el projecte, que no estaria disponible a partir d'una simple llista de riscos, fins i tot si la llista tinguera prioritat. Aquestes inclouen:

- Comprendre el tipus d'exposició al risc en el projecte
- Exposar les fonts de risc més importants per al projecte.
- Revelar les causes profundes del risc, a través de l'anàlisi d'afinitat.
- Indicar àrees de dependència o correlació entre riscos.
- Centrar el desenvolupament de la resposta al risc en àrees d'alt risc
- Permetre que es desenvolupen respostes genèriques per a causes arrel o dependents grups de riscos.

L'RBS permet identificar riscos en cada projecte o licitació, estructurar-los de la mateixa manera, el que permet una comparació directa.

- Ejemplos de la aplicación de la metodología
- Se adjunta un excel

#### **V. Pautes i/o recomanacions en matèria de prevenció de la corrupció i de la integritat pública**

- Aplicació d'una metodologia de gestió de riscos

#### **VI. Eines d'integritat i bones pràctiques**

- Metodologia d'anàlisi de riscos RBS

#### **VII. Altres d'interés**

-